

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P.**, so sídlom v B., proti povinnému **Z. a.s.**, so sídlom v N., **pre vymoženie sumy 137 554,94 € (4 143 980 Sk)**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. NO-5ER 280/2002, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. júna 2007 sp. zn. 8 CoE 3/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín uznesením z 23. novembra 2006 č.k. NO-5ER 280/2002-111 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekučné konanie zastavil. Oprávnenému uložil nahradiť trovy exekúcie vzniknuté súdnemu exekútorovi Mgr. J. vo výške 42 903,78 Sk (1 424,14 €). Vychádzal z toho, že exekučný titul – rozhodnutia oprávneného č. X. z 27. marca 2001 a č. X. z 21. júna 2001, na základe ktorých Okresný súd Námestovo 14. augusta 2002 pod č. X. vydal poverenie na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, nadobudli právoplatnosť 25. júna 2001 a povinnému uložená 30 – dňová lehota od právoplatnosti rozhodnutia na zaplatenie peňažnej sumy uplynula 25. júla 2001. Lehota, v ktorej exekučný titul bolo možno vykonať (§ 36 zák. č. 136/2001 Z.z.), uplynula 25. júla 2006 a preto v neskončenom exekučnom konaní (nie je uspokojený nárok oprávneného vrátane príslušenstva a trov exekúcie) nemožno pokračovať, t.j. ani rozhodovať o schválení príklepu udeleného pri dražbe nehnuteľnosti, ale súd musel postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „EP“) - vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a exekučné konanie podľa § 58 ods. 1 EP v celom

rozsahu zastaviť. Výrok o povinnosti oprávneného nahradiť trovy exekúcie odôvodnil aplikáciou § 203 EP.

Krajský súd v Žiline na odvolanie oprávneného uznesením z 28. júna 2007 sp. zn. 8 CoE 3/2007 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 O.s.p.). Zároveň samostatným výrokom pripustil proti svojmu uzneseniu dovolanie, keď zásadný právny význam rozhodnutia videl „v riešení otázky výkladu ustanovenia § 36 zákona o ochrane hospodárskej súťaže s ohľadom na novelu Správneho poriadku vykonanú zákonom č. 527/2003 Z.z.“. Na odôvodnenie potvrdzujúceho výroku odvolací súd uviedol, že ustanovenie § 71 ods. 3 Správneho poriadku (zákona č. 71/1967 Zb.) sa uplatní iba vtedy, ak osobitné zákony správneho práva neobsahujú odlišné ustanovenia o lehotách, v ktorých možno rozhodnutie vykonať. Je potrebné v každom osobitnom prípade skúmať, či osobitný predpis určuje lehotu prekluzívnu alebo premlčaciu, a ak je lehota prekluzívna, či je potrebné v tejto lehote rozhodnutie vykonať, alebo či postačuje výkon nariadiť. Zák. č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže je vo vzťahu k Správnemu poriadku osobitným predpisom, pričom je správny záver súdu prvého stupňa, že uplynutie lehoty uvedenej v § 36 tohto zákona (25. júla 2006) bráni pokračovaniu v exekúcii, v tejto lehote musí totiž byť exekúcia ukončená. Plynutie tejto lehoty sa neprerušuje začatím exekučného konania ani počas neho a na jej uplynutie súd prihliada z úradnej povinnosti; uplynutím lehoty zaniká vykonateľnosť rozhodnutia aj počas exekučného konania a rozhodnutie už nemôže byť podkladom pre exekúciu.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený a navrhol uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Namietal neprávne právne posúdenie veci súdom „vzhľadom na ustanovenie § 36 zákona o ochrane hospodárskej súťaže s ohľadom na novelu Správneho poriadku vykonanú zákonom č. 527/2003 Z.z.“. Mal tiež za to, že „lehota uvedená v § 36 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je prekluzívna lehota, ktorá je zároveň lehotou hmotnoprávnou, a teda významné právne skutočnosti môžu ovplyvniť jej plynutie, resp. prerušenie, spočívanie“. V tejto spojitosti poukázal podrobne na priebeh samotnej exekúcie, najmä na prieskumy v konaní na strane súdu pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Povinný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), vychádzal z toho, že jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Pred samotným posúdením správnosti napadnutého uznesenia krajského súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti treba uviesť, že vyslovením prípustnosti dovolania v zmysle § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. vymedzuje odvolací súd zároveň aj právnu otázku zásadného významu, pre vyriešenie ktorej v dovolacom konaní vytvoril priestor. Dovolanie v takomto prípade, okrem väd naplňujúcich znaky dovolacích dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p., môže byť odôvodnené výlučne len nesprávnym právnym názorom zaujatým v napadnutom rozhodnutí, a to práve v tej právnej otázke, ktorá viedla k prípustnosti dovolania. Dovolací súd sa potom obmedzuje len na dôvody dovolania, ktoré spadajú do rámca pripusteného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný tak rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane jeho obsahového vymedzenia. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, ibaže tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Existencia niektorej z uvedených vád nebola dovolacím súdom v konaní zistená a dovolateľ ani vo svojom dovolaní nenamietal, že by v konaní k uvedeným vadám došlo. Prípustnosť dovolania oprávneného, ktoré v danom prípade smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, vyplýva len z ust. § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p., keďže odvolací súd samostatným výrokom svojho uznesenia pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie.

V ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom uznesenia prípustnosť dovolania v prípade, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zásadného právneho významu. Občiansky súdny poriadok nevysvetľuje, kedy ide o také rozhodnutie, bezpochyby má ale na mysli rozhodnutie, ktoré rieši dosiaľ nenastolenú alebo len v iných súvislostiach prezentovanú a právne inak riešenú otázku spôsobom, ktorý je významný nielen v konkrétnej prejednávanej veci, ale aj zo širších hľadísk. Ak odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je dovolateľ oprávnený napadnúť jeho rozhodnutie len z dôvodov, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to práve len v tejto konkrétnej vymedzenej otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené. V dovolacom konaní potom predmetom posudzovania a vyriešenia môžu byť len právne otázky (na riešenie skutkových otázok odvolací súd nie je oprávnený a ani vybavený procesnými prostriedkami – porovnaj § 243a ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Vychádzajúc z uvedených hľadísk dovolací súd sa v dovolacom konaní vzhľadom na prípustnosť dovolania výlučne podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. mohol zaoberať len právnou otázkou zásadného právneho významu, za ktorú odvolací súd označil vyriešenie otázky výkladu ustanovenia § 36 zákona o ochrane hospodárskej súťaže vzhľadom na novelu Správneho poriadku vykonanú zákonom č. 527/2003 Z.z.

Z takto vymedzenej dovolacej otázky je celkom zrejmé len to, že sa týka posúdenia vzťahu právnej úpravy zakotvenej v § 71 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) - ďalej len „SP“ - v znení od 1. januára 2004 k právnej úprave zakotvenej v § 36 zák. č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona

Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZOHS“). Len v takomto rozsahu a len pre túto právnu otázku je vymedzenie prieskumu vecí dovolacím súdom.

Podľa § 1 ods. 1 SP „tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak“.

Podľa § 71 ods. 3 SP v znení účinnom do 31. decembra 2003 „rozhodnutie možno vykonať najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti (ods. 1).“

Podľa § 71 ods. 3 cit. zák. v znení účinnom od 1. januára 2004 „výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti (ods. 1).“

Podľa § 36 ZOHS „rozhodnutie úradu možno vykonať najneskôr do piatich rokov po uplynutí lehoty určenej na splnenie uloženej povinnosti“.

Podľa § 233 EP „tam, kde sa v osobitných právnych predpisoch hovorí o súdnom výkone rozhodnutia, rozumie sa tým vykonávanie exekúcie aj podľa tohto zákona“.

Výkladom ustanovenia § 71 ods. 3 SP (v znení do 31. decembra 2003), z ktorého vyplynulo, že v priebehu trojročnej lehoty uvedenej v tomto ustanovení musí byť konanie o súdny výkon rozhodnutia (exekúcia) nielen začaté, ale i skončené, sa opakovane zaoberala súdna prax. V tomto smere stačí poukázať najmä na rozhodnutia a stanoviská uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 19, roč. 1973; č. 21, roč. 1981; č. 6, roč. 1989; č. 67, roč. 2001 ako aj v Zborníku IV bývalého Najvyššieho súdu z roku 1986 na st. 775.

Vyriešenie nastolenej dovolacej otázky spočíva na posúdení vzťahu *lex generalis* a *lex specialis*. Pri posudzovaní tohto vzťahu vychádzal dovolací súd z interpretačnej zásady „*lex*

specialis derogat legi generali“, teda že osobitný predpis má prednosť pred všeobecným predpisom.

Ustanovenie § 71 ods. 3 SP (či už v znení účinnom do 31. decembra 2003 alebo v znení účinnom od 1. januára 2004) má povahu všeobecného (základného) predpisu, ktorý predpis sa neuplatní, ak osobitný predpis má svoju vlastnú úpravu, ktorá potom vylučuje použitie všeobecnej úpravy. Takúto osobitnú úpravu predstavuje § 36 ZOHS. Pri existencii duplicitnej právnej úpravy (ako vo všeobecnom predpise - § 71 ods. 3 SP, tak aj v osobitnom predpise tej istej právnej sily - § 36 ZOHS) sa nemôže uplatniť úprava SP - lex generalis, ale uplatní sa uvedený lex specialis. Iba ak by osobitný predpis danú otázku (výkon rozhodnutia) neupravoval (to však nie je tento prípad), platila by úprava v SP. Tento záver plne rešpektuje (vyjadruje) subsidiárne postavenie SP (ktoré postavenie súdna prax i právna teória uznávala aj pred 1. januárom 2004, odkedy je *expressis verbis* zakotvené v jeho § 1 ods. 1).

Exekučný súd nemá na výber, ktorú z týchto právnych úprav zvolí, lebo musí postupovať podľa platnej úpravy v lex specialis (§ 36 ZOHS). Na veci nič nemení, že v čase začatia exekučného konania táto osobitná úprava bola v porovnaní s vtedajšou úpravou v SP - lex generalis (§ 71 ods. 3) pre oprávneného výhodnejšia a že prijatím zákona č. 527/2003 Z.z. sa úprava v SP zmenila.

V danej veci oba nižšie súdy správne vychádzali z toho, že lehota, v ktorej bolo možno najneskôr vykonať predmetný exekučný titul, je lehota piatich rokov po uplynutí lehoty určenej na splnenie uloženej povinnosti, t.j. lehota trvajúca do 25.7.2006, kedy však exekučné konanie ešte skončené nebolo. Túto lehotu stanovil osobitný predpis - ZOHS v § 36. Uvedená osobitná úprava vylučovala použitie § 71 ods. 3 SP a to aj po jeho novelizácii, ktorá bola vykonaná zák. č. 527/2003 Z.z. Nové znenie ust. § 71 ods. 3 SP účinné od 1. januára 2004 totiž nič nezmenilo na skutočnosti, že takáto úprava sa nemôže uplatniť (subsidiárne) tam, kde osobitný zákonný predpis má vlastnú úpravu.

Lehota, po ktorú podľa § 36 ZOHS možno rozhodnutie úradu vykonať (môže byť vykonávaná exekúcia - porovnaj citované ustanovenie § 233 EP), je svojou povahou tá istá lehota (líšiaca sa iba dĺžkou), ako bola lehota stanovená v § 71 ods. 3 SP v znení do 31. decembra 2003. Prekluzívna povaha tejto lehoty spočíva v tom, že po jej uplynutí nie je možné (prípustné) takýto exekučný titul vymáhať (nejde tu však o zánik rozhodnutím

priznaného práva, ale o zánik možnosti vymáhať daný exekučný titul - zaniká právo na vykonanie exekučného titulu). Túto zákonnú lehotu nemožno predĺžiť, teda nemožno ani brať zreteľ k tomu, či v konaní prípadne došlo aj k zavineným priet'ahom, ktoré mohli mať vplyv na to, že exekučný titul sa stal nevykonateľným v dôsledku márneho uplynutia uvedenej lehoty; na jej uplynutie (skončenie) prihliada súd z úradnej povinnosti (ex offa).

Neopodstatnene preto vytýkal dovolateľ postup nižších súdov, ktorý mal spočívať na nesprávnom právnom posúdení veci. Oba nižšie súdy postupovali správne, keď pri svojom rozhodovaní vzali zreteľ na uplynutie lehoty piatich rokov stanovenej v § 36 ZOHS vo vzťahu k exekučnému titulu - rozhodnutiam oprávneného. Vzhľadom na túto osobitnú zákonnú úpravu nebol dôvod, aby na vec aplikovali § 71 ods. 3 SP v znení účinnom od 1. januára 2004.

Z uvedeného vyplynulo, že pokiaľ osobitný zákon (ZOHS) stanoví, že rozhodnutie príslušného orgánu štátnej správy (exekučný titul) možno vykonať najneskôr do určitej lehoty, potom do uplynutia tejto lehoty musí byť exekúcia skončená (vymôžené v exekučnom titule priznané právo). Po uplynutí takto stanovenej lehoty uvedené rozhodnutie (exekučný titul) nemôže už byť podkladom pre exekúciu, teda ani pre pokračovanie v exekúcii.

So zreteľom na tieto dôvody dovolací súd dovolanie oprávneného ako nedôvodné uznesením zamietol (§ 234b ods. 1, ods. 4 O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania a v dovolacom konaní mu ani žiadne trovy nevznikli (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Kludia Vrauková